

Rap amb DO gironina

El **hip hop gironí** va destacar per un estil particular, fresc i positiu enfront dels missatges agressius dominants, i va donar artistes reconeguts a escala internacional, com Geronación, Arianna Puello i Dj. Tillo

Lescena rapera gironina mereix un capítol a part en aquesta radiografia. El rap gironí va néixer a Salt a principis dels noranta amb Fuera de Control, origen de Geronación, un dels grups més reconeguts de l'escena estatal. La primera maqueta de Geronación, *Pa representar*, ja marca una línia diferenciada, segell identitari del rap gironí: un estil fresc, amb missatges positius i sentit de l'humor en les seves crítiques socials enfront dels missatges agressius que exhibia el rap espanyol. El 1997 editen el primer *maxi* amb Avoid Records, i actuen per primer cop en un festival de gran format, el Festimad, tot i que la filosofia del

grup passava més per les cases ocupades i per mantenir-se en l'underground.

En el sitio (Avoid, 1999), el primer LP de la banda, marca la seva època daurada, amb molts concerts a Europa i Amèrica del Sud, i el lideratge d'una escena gironina on començaven a despuntar altres figures que també van tenir relleu estatal i, fins i tot, internacional: Ari (Arianna Puello), Dj. Tillo, primer amb Skcratch Comando (el primer grup de *turntablism* a l'Estat) i després com a Dj d'Orishas o Macaco, Nomah (acompanyant Ari i després en solitari), Dj Ero o l'MC Lexa.

>> Geronación,
en una imatge del 2005.

El rap gironí va néixer a Salt a principi dels noranta amb Fuera de Control, origen de Geronación, un dels grups més reconeguts de l'escena estatal

Tot i la repercussió internacional de Geronación, la banda només va percebre drets d'autor per la banda sonora de *Pau i el seu germà*, de Marc Recha, mentre que la resta de composicions mai no es van registrar a la SGAE. I és que la trajectòria d'aquesta banda va ser força particular: dos cops van rebutjar el fitxatge per BOA, en aquells moments la discogràfica més important de rap de l'Estat, que els podria haver catapultat a l'èxit absolut. Però no va ser així i, en canvi, Geronación es va trobar immersa en un dels casos de *beef* (conflicte entre rapers) més sonats de l'Estat: el 1999, Violadores del Verso publica *Mierda*, un tema en què l'MC Kase-O feia al·lusionat directa a Metro, líder de Geronación. L'origen: les acusacions de «venut» del raper saltenc i unes presumptes amenaces telefòniques. Aquest fet va marcar un abans i un després. Mentre VV es convertien en el grup de rap més exitós de l'Estat, Geronación i l'escena rapera gironina van anar a la baixa. També s'hi van barrejar altres conflictes entre els rapers gironins i l'inici de la carrera estel·lar d'Ari. L'escena gironina es va dividir en dos bàndols, amb Metro i Ari com a principals rivals.

La trajectòria d'Ari, d'origen dominicà i saltenca des dels vuit anys, es va iniciar a mitjan anys noranta amb Bano i la formació N.O. Del KRIB (Nacidos Originalmente del Karibe) i més tard amb Discípulos del Micro. La seva fama supera l'escena gironina gràcies a una col·laboració amb El Meswi (El Club de los Poetas Violentos) el 1997, i el 1998 publica el seu primer treball en solitari, el *maxi El tentempié*, amb Zona Bruta. Des d'aleshores Arianna Puello juga en una altra divisió, ha continuat publicant discos i ha col·laborat amb l'elit del rap espanyol (Frank-T, El Chojín, Jotamayúscula, La Mala Rodríguez, entre d'altres). Salt ja només és el punt de partida de les seves gires internacionals.

De la dissolució de Geronación el 2006 en va quedar La Teknika (amb Metro i Dj Soyez) i Urban 33, el projecte d'Urban, que també s'ha dissolt.

En l'àmbit local, l'escena gironina actual ja no té el poder de convocatòria de l'època daurada, però els seus reductes estan presents amb Dj Ero —que, després d'una aturada a la seva carrera per una malaltia, actualment és un incombustible fabricant de *mixtapes* de reconeixement internacional— i Arianna Puello, Nomah i Lexa, a la primera línia del rap estatal.

Alicia Martínez és periodista.

>> Una imatge promocional d'Arianna Puello i, a sota, la portada del seu últim disc, *Kombate o muere*.

>> Portada del primer disc de Nomah, *AnomahliH*. A la dreta, Urban, en solitari.

RELAMPAGO JACK

Arianna Puello juga en una altra divisió i ha col·laborat amb l'elit del rap espanyol (Frank-T, El Chojín, Jotamayúscula, La Mala Rodríguez)